

נשים מוכות - למה הן נשארות במעגל האלימות

מאת : אריאלה מלצר

מילות מפתח :

נשים, מוכות, אישה, מוכה, גבר, אלים, גברים, אלימות, אלימות, במשפחה, טרור, פחד, מעגל, הישארות, מכות, פיזית, מינית, נפשית, מילולית, תלות, מכון, רעות, טיפול, סדנא, יעוץ, זוגי, נישואין, מטפלת, זוגית, משפחתיות, זוגיות, סיבות, מרכזיות, שליטה, בכעסים,

תקציר : אלימות במשפחה הינה תופעה חרוטית כאובה מאוד בחיי החברה הישראלית ונמצאת בכל שכבות האוכלוסייה ללא הבדל דת, מוצא, השכלה, תפקיד או מעמד סוציאו-כלכלי. האלימות מפוררת והורסת את המשפחה כולה. אלימות איננה רק מכות. אלימות הינה התנהגות שבה אדם משתמש בכוח (פיזי או רגשי) על מנת לכפות את רצונו על זולתו . נשים מוכות חיים באווירת פחד וטרור, מתקשות לתקן CRAVI בחיי היום-יום, חשות בדידות, אשמה, חרדה, בושה, בלבול, חוסר אונים רב ועוד. מאמר זה יתנו את הסיבות המרכזיות להישארותן של נשים אלו במעגל האלימות.

אורנה (שם בדיי), בת 43, מזכירת מנכ"ל במפעל גדול, נשואה 22 שנים ואם ל-3 ילדים, סובלת שנים רבות מאלימות פיזית, נפשית ומילולית מצד בעלה. אורנה חיה בפחד מתמיד, כל צעד שלה מחשوب והוא נזהرت שלא להרגיז את בעלה שהוא יתרץ וכיח אותה.

על (שם בדיי), בשנות העשרים המאוחרות לחיה, פיזיולוגית בבית חולמים, נשואה 6 שנים ואם ל-2 ילדים. כל שנות נישואיהם סובלת על מהשלות קשות מצד בעלה, ביקורת קשה על כל מעשיה וצדעה וכשהמשהו אינו לשבעות רצונו הוא מושך בשערותיה, סוטר לה, צועק, מקלל אותה ומאיים עליה שיתגרש ממנה ויישאיר אותה בלא כלום, ללא הרכוש ולא הילדים.

אורנה ויעל הן דוגמא לנשים רבות הסובלות מאלימות מתמשכת מבני זוגן ומתקשות לצאת ממעגל החיים האלימים, בו הן נמצאות.

אלימות במשפחה הינה תופעה חרוטית כאובה מאוד בחיי החברה הישראלית ונמצאת בכל שכבות האוכלוסייה ללא הבדל דת, מוצא, השכלה, תפקיד או מעמד סוציאו-כלכלי. האלימות מפוררת והורסת את המשפחה כולה. אלימות איננה רק מכות והוא יכולה לבוא לידי ביטוי בנסיבות שונות, לא פחות הרסנית ולפעמים אף יותר, כמו אלימות מינית, נפשית, מילולית, וכלכלית.

אלימות הינה התנהגות שבה אדם משתמש בכוח (פיזי או רגשי) על מנת לכפות את רצונו על זולתו ב涅יגוד לרצונו.

נשים אלו חיים באווירת פחד וטרור, מתקשות לתקן CRAVI בחיי היום-יום שלהם, חשות בדידות, אשמה, חרדה, בושה, בלבול, חוסר אונים רב ועוד. חוסר אונים זה הוא נלמד ונובע מתחושת חוסר הערך העצמי, מאיבוד האמונה בכוחותיהן הנפשיים, מהעכמת כוחו של בן הזוג האלים, מרגשות מעורבים של אהבה ושנאה גם יחד ומחוסר ידע על האפשרויות של היציאה ממעגל האלימות ודרכי ההתחומות הייעילות להפסקת האלימות כלפין.

از מה משאיר אותן בתוך האלימות? קיימים לכך כמה הסברים מרכזיים :

ראשית, פחד ממשי מפני המוות- ההחלטה להישאר נובעת מהפחד העצום עד כדי אימה שכשונן יクトו צעד כלשהו המכבי על עזיבה, הן מעלה את הסיכון שלhn להיפגע. פעמים רבים, שמעו נשים אלו איוומים מבן זוגן כי אם הן תלכנה להתלונן במשטרה או יוציאו צו או יעצבו את הבית הוא ירצה אותן, יפגע בהן, יתאבד, ייקח להן את הילדים ועוד. איוומים אלו באים להפחיד את האישה על מנת שלא תעוז לשנות את המצב בבית.

פחד זה משתק את האישה מלפנות לעזרה כדי להפסיק את האלימות כלפי. הגבר האלים שמרגישי בתוך תוכו חלש, תלוי, פגוע וחסר ערך אינו יכול לשבול את העובדה שייעזב על ידי אשתו ולכנן, יעשה הכלול, כולל שימוש בכוח פיזי על מנת להשאיר את אשתו בשליטתו.

אומנם, הסיכון עולה כאשר האישה עשויה סימני פרידה או עזיבה כלשהם ולפיכך, היציאה ממערכת יחסים אלימה צריכה להיות מתוכננת ומחושבת תוך נקיטת עדדים המבטיחים את בטיחון האישה והגנתה ובסיוע אנשי המקצוע המתאימים.

סיבה נוספת להישארותן של נשים במעטל האלימות היא תחושות האהבה והשנאה המעורבות זו בזו בעולם הפנימי לפני בן זוגן. בשלבים של האלימות כלפי, האישה המוכה פוחדת, חרדה, כועסת ואף שונאת את עצה, אך כאשר מגען שלב הרגיעה והחריטה של הבעל, בו הוא מבקש סליחה ומצטער על מעשיו, היא שוכחת את התנהגותו הפוגעת של הבעל, רואה את צערו והצורך שלו בה, דבר שמחזיר לה את התקווה שהמצב ישנה הפעם ואת המשמעות והחשיבות שלה לגבי עצמה. כל פעם שתחליך זה מתרחש, היא מגבירה את התלות שלה בו ואת המשמעות שלה בהתאם להתנהגות הבעל. בשלב "ירוח הדבש" רואה האישה את החיוב שבבעלה ו"שוכחת" מכחישה את התנהגותו השילנית. בכך היא מונעת עצמה את הפסקת האלימות ואף מחזקת את דפוס ההתנהגות האלימה של בעלה בכך שהוא משיג את מボוקשו ממנה.

לעתים קרובות, היא רואה עצמה אשמה ומנסה לרצות אותו ומכחישה שהיא כועסת עליו. לקיחת האחריות והאשמה העצמית נותנת לה אשליה של שליטה וכוח, שams היא תנסה את התנהגותה היא תמנע את האלימות כלפי. בכך שהיא לוקחת אחריות על התנהגותו האלימה של בן זוגה היא משנה את תחושתה הפנימית מלהיות קורבן ללא שליטה לתפקיד בעל הכוח והשליטה וזה מאפשר לה לשורוד בתוך מערכת יחסים כזו. אך, למובה הצער, זו רק אשליה.

אם אין מה שיפסיק את מעט האלימות הזה, תחליך זה חוזר על עצמו בתדרות גבוהה יותר, השלבים מתקררים יותר, העצמה גוברת ואף נעלמים שלבי החרטה ו"ירוח הדבש". כשהיא שפה חייה במצב תמידי של פחד ומוonga, הבלגה, ויתוריהם, לחץ ודריכות מתמדת, השפה ופיגועות חוזרות ונשנות, ניתן לראות לבסוף את התפוררותה של נפש האישה.

כל שעובר הזמן, האישה מרגישה שיכולתה לשולט בחיה הולכת ופוחתת, היא מרגישה שהיא בדרך לא מוצא ומעמדה כקורבן הולך ועמוק. נוצרת תחושה כללית של חוסר אונים להתמודד עם המצב. בנוסף לכך, נשים רבות חונכו להעדפת טובת הילדים, הבעל ושלםות המשפחה על פני טובת עצמן. האישה נתפסת כאחראית במידה רבה לאיכות חיי המשפחה והיא חשופה, לעיתים, לביקורת משפחתית וחברתית נוקבת. שנים חונכו הנשים להיות רגישות, מבינות, תומכות ודוagogות, מוטרות ומתפשרות. זו הסיבה שנשים רבות רואות את עצמן כאחראיות על האלימות כלפין, מאשיותם את עצמן, רואות את עצמן ככישלון ומתביעות להוציא את הסוד החוצה.

כל שMOVEDות כלפי יותר ויוטר ביקורת והאשומות כך היא חשה בדעות גדולות וגבירת תחושתה העצמית בכישלון, כלל שווה וכל אמינה בכוחותיה וביכולותיה. היא חשה תלות מוחלטת בבעל, שבאמצעותו היא חווה את המשמעות והערך העצמי שלה ובדרך כלל משמעות שלילית ונמהכה כשהיא שומרת שוב ושוב ממנו "את לא שווה שום דבר", "את אפס", "את מכוערת", "מי ייקח אותה?" ועוד.

גלוות זו ממלכתו אותה בתוך החיים עם בן הוג האלים במילוי, שMOVEDות גם תחושות של אהבה, רחמים וחלמה כלפיו. יצא איפוא, שדווקא בזמן שהאישה מבוזדת וזוקקה לתמייכה רגשית ולחום, לאחר אוירוע אלים כלפיו, האדם היחיד שמספק לה זאת הוא האדם שפגע בה. סיבה נוספת וחשובה לא פחות היא התלות הכלכלית. לעיתים קרובות, האישה הסובלת מאלימות בן זוגה אינה מורשת לצעת לעובודה בתואנות שונות או אינה רשאית להשתמש בחופשיות בהכנסות המשפחה ללא אישור הבעל או אינה שותפה לחשבון הבנק גם כאשר היא עובדת. תלות זו מגבירה את חששותיה לחיות בלבד תוך החשש שלא תוכל לעמוד על רגליה באופן עצמאי. כמו כן, היא חשושת שבצדדים שתנקוט נגדו היא תפגע בעובודה הבעל ובפרנסתו ובכך תיפגע יכולתם לעמוד בהוצאות המשפחה.

נשים הסובeltas מאלימות בחיהן צרכות לדעת כי הן אינן אשומות באלימות של בן זוגן כלפייה. הוא אחראי באופן בלעדי על התנהגותו. אף אחת לא רואה שיפגעו בה, ואין אף אחד זכות לעשות כך, לא חוקית ולא מוסרית.

נשים מוכחות יכולות לשנות את חייה ולהפסיק את האלימות כלפייה. יש מה לעשות! אל להן להישאר בלבד! ישנים אנשי מקצוע שיכולים לעזור להן לצאת מעגל האלימות של חייה כמו, המרכזים למניעה וטיפול באלימות במשפחה במסגרת משרד הרווחה הנמצאים ברשות המומיות השונות, תנויות הנשים השונות כמו ויצו, נעמ"ת, ל"א ועוד.

מקור המאמר : Reader - מאגר המאמרים הישראלי

פרטים אודות מחבר המאמר : אריאלה מלצר הינה מדריכה ומטפלת זוגית ומשפחתית מוסמכת, מנהלת מכון רעות ברחוות אשר מעניק ייעוץ וטיפול זוגי, טיפול משפחתי אישי. כמו כן, שרותי גישור בסכסוכים במשפחה ובגירושין, הדרכה לאנשי מקצוע, הרצאות וסדנאות לזוגיות לזוגות ולפנויים פנויות, שליטה בעסדים ועוד. אריאלה מלצר, עובדת סוציאלית קלינית W.S.M., מומחית בטיפול זוגי עפ"י גישת האימאגו, פסיכותרפיסטית, מנשרת, 23 שנים ניסיון כמטפלת בתחנה ליעוץ נישואין וחיל משפחתי, כמנהל מרכז למניעה וטיפול באלימות במשפחה ובקליניקה פרטית. טל. 08-9470691 <http://www.reut4u.co.il>